

Fem frågor till Lars Andrén

som i april avslutade sin tid som ordförande i branschorganisationen Svensk Solenergi efter 20 år.

– Den första frågan blir naturligtvis hur det är möjligt att sitta som ordförande i 20 år i branschorganisation, det måste ju vara helt unikt?!

– Först och främst beror det ju på att medlemmarna gett mig förtroendet att omväljas under åren och det i sin tur är väl en anledning av att vi haft ett bra styrelsearbete och en väl fungerande organisation som utfört det som medlemmarna förväntat sig och där är ju jag bara en liten kugge i sammanhanget. Med andra ord har jag haft tur att ingå i en organisation som fungerat bra och där vi strukturerat arbetat med strategiska frågor för våra medlemsföretag. En annan orsak är att jag lyckas hålla mig kvar i branschen trots uppgångar och nedgångar i marknader och konjunkturer. Jag har genom mitt egna företag DrivKraft kunnat försörja mig bra genom böcker och föreläsningar och även haft den frihet som behövs för att ägna den tid som Svensk Solenergi krävt.

– Vad har varit det mest intressanta som hänt under tidsperioden 1995 – 2015 som du var ordförande i Svensk Solenergi?

– Åren före mitt tillträde var det intressant att få vara med och bygga dåtidens största solvärmefält i Sverige, ja kanske i hela världen. Jag var anställd på TeknoTerm då och som bland annat byggde solvärme-

Energy Globe Award-priset delades ut av handelsrådet Albrecht Zimburg från Österrikes ambassad i Sverige på Teknobyen Innovasjonssenter i Trondheim, 12 maj 2015. Närvarande vid ceremonin var ledningsgrupp och styrelse från Free Energy Innovation AS och representanter från Innovasjon Norge, tillsammans med andra personer som har bidragit till förverkligandet av HYSS-systemet.

anläggningen i Falkenberg 1989 som med sina 5500 m2 var världens då största fjärrvärmeanslutna solvärmeanläggning.

Sedan var det naturligtvis väldigt inspirerande när Svensk Solenergi stod värd för ISES (International Solar Energy Association), världskongress 2003. Under kongressen samlades alla världens samlade solenergiforskare i Göteborg och det var spännande och stimulerande att få vara med att arrangera och delta i ISES 2003.

Under senare år har det varit intressant att se solens framfart i Sverige. Hur nya målgrupper, som till exempel lantbrukssektorn, intresserat sig för sol och nu i allt större grad investerar i tekniken. Vi ser nu många solesföretag växa fram som omsätter allt mer och därmed får resurser att utveckla installationstakten, vilket är en bidragande orsak till den växande marknaden.

– Är det något som du tycker har varit mindre bra under de här åren?

– Den största besvikelsen är nog att solvärmemarknaden minskat så drastiskt under senare år. Efter att investeringsstödet togs bort 2011 har försäljningsvolymen minskat med 60-70% vilket får stora konsekvenser för företagen i solvärmebranschen. Sverige var väldigt långt framme under 1980-talet och delar av 1990-talet när det gäller solvärme och det är tråkigt att vi inte behållit den positionen. I många avseenden är solvärmens ett utmärkt komplement till biobränsleanläggningar och nu under senare år har vi sett att även värmepumpar kan effektiviseras med solvärmens. Sedan är det ju så att en solfångare är ungefär fyra gånger så yteffektiv som en solcell, eller annorlunda uttryckt fyra gånger så hög verkningsgrad.

– Hur tycker du att inställningen till förnybar energi har ändrats under dina år som ordförande i Svensk solenergi?

– Jag tycker att inställningen till den förnybara energin har förändrats enormt.

Det är en helt annan tilltro idag än hur det var i början på 1990-talet. Nu talas det på ett helt annat sätt om den förnybara energins potential än vad det gjorde då. Och det har ju hänt en hel del. Andelen biobränsle av vår totala energianvändning är helt annorlunda idag än för 15-20 år sedan och samma sak med vindkraften. Även solenergin diskuteras på ett annat sätt idag än då. Jag tror plötsligt att jag inom min livstid kommer få uppleva en situation där vi kommer att ha en 100 procentig energiförsörjning baserad på förnybar energi. Och det känns naturligtvis väldigt stimulerande. En av mina starka drivkrafter under alla år har varit att bidra med ett strå i utvecklingen av den förnybara energin och omställningen av Sveriges energiförsörjning.

– Och vad väntar framöver, nu när tiden i Svensk Solenergi är slut?

– Som läsare av Förnybar Energi tidigare kunna ta del av har jag antagit en ny stor

utmaning i att bygga upp ett nytt företag i Sverige som lanserar en solvärmedriven värmepump. Det är intressant och roligt att vara med och bygga upp något nytt. Free Energy är ett företag med många tekniskt intressanta nyheter och moderniteter. Konceptet är i många avseenden nytänkande och modernt och jag ser med stor tillförsikt på framtiden. Att få vara med i ett innovationsföretag är alltid spännande och intressant. Free Energy och vårt Hybrid Solar System har redan fått en rad utmärkelser, bland annat Energy Globe Award, som är ett pris som grundades 1999 av den österrikiska pionjären Wolfgang Neumann och ett av nutidens mest prestigefyllda miljöpriser. I juni fick vi också Solar Regions Skånes solvärmepris, Skåne Solar Award, för den mest intressanta solvärmeanläggningen i Skåne 2014. Priset gavs till Tim Roskvist som installerat ett av våra system och som under sitt första driftår uppnådde en årsvärmefaktor på 7,6.

Jag kommer också, om än i mindre skala, fortsätta med mina föredrag och mitt författande. Under året har jag till exempel jobbat med revideringen av min bok "Solenergi – Praktiska tillämpningar i bebyggelse" som trycktes i sin femte upplaga i maj och jag har redan en bokidé på gång med en kollega i energibranschen som mitt förlag Svensk Byggtjänst sagt sig villiga att ge ut. Att skriva och att föreläsa ligger mig fortfarande varmt om hjärtat!

Lars Andrén, började arbeta med solvärme redan 1984 på TeknoTerm i Växjö. 1994 startade han sitt egna företag DrivKraft där han huvudsakligen försörjt sig som föreläsare och författare. Under åren 1995 till 2015 var han ordförande i branschorganisationen Svensk Solenergi. Sedan 2014 är Lars anställd som VD på Free Energy Sverige AB med uppdraget att bygga upp en försäljningsorganisation för att lansera företagets solvärmedrivna värmepump.

Carl Olov Persson

Falkenbergs solvärmeanläggning uppfördes 1989 och var med sina 5500 m² dåtidens största fjärrvärmeanslutna solvärmeanläggning i världen. Anläggningen projekteras och genomfördes av TeknoTerm. Foto: Lars Andrén

